राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ अंतर्गत
जिल्हानिहाय इष्टांकात सुधारणा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांकः असुका २०१८/प्र.क्र.१३२/नापु-२२
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक: १६ नोव्हेंबर, २०१८

वाचा :-

१) शासन निर्णय क्रमांक असुका २०१३/प्र.क्र. ३१९/नापु-२२, दि. १७ डिसेंबर, २०१३
२) शासन निर्णय क्रमांक असुका २०१४/प्र.क्र. ११६/नापु-२२, दि. २४ मार्च, २०१५
३) शासन निर्णय क्रमांक अधापु २०१५/प्र.क्र.१००/नापु-२२, दि. २४ जुलै, २०१५
४) शासन निर्णय क्रमांक अधापु २०१४/प्र.क्र.१२२/नापु-२२, दि. १५ जानेवारी, २०१६
५) शासन निर्णय क्रमांक अधापु २०१५/प्र.क्र.१००/नापु-२२, दि.११ जुलै, २०१६
६) शासन निर्णय असुका २०१६/प्र.क्र.१२५/नापु-२२, दि.१३ ऑक्टोबर, २०१६
७) शासन निर्णय असुका २०१७/प्र.क्र.६०/नापु-२२, दि.३ मार्च, २०१७
८) शासन निर्णय असुका २०१८/प्र.क्र.१/नापु-२२, दि. २१ मे, २०१८

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३, दिनांक ५ जुलै, २०१३ पासून लागू केला आहे. सदर अधिनियमानुसार राज्यासाठी ७६.३२ टक्के ग्रामीण (४६९.७१ लक्ष) व ४५.३४ टक्के शहरी (२३०.४५ लक्ष) अशी मिळून ७००.१६ लक्ष लाभार्थी संख्या निश्चित करण्यात आली आहे. सदर अधिनियमाची अंमलबजावणी राज्यात दिनांक ०१ फेब्रुवारी, २०१४ पासून करण्यात आली आहे.

राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ अंतर्गत पात्र लाभार्थ्यांची निवड करण्याकरिता प्रथमत: संदर्भाधीन दिनांक १७.१२.२०१३ च्या शासन निर्णयान्वये ग्रामीण व शहरी भागाकरिता जिल्हानिहाय लाभार्थ्यांचा इष्टांक देण्यात आला होता. तद्नंतर संदर्भाधीन दिनांक २४.०३.२०१५ च्या शासन निर्णयानुसार ग्रामीण व शहरी भागाकरिता अंत्योदय अन्न योजना व प्राधान्य कुटुंबातील लाभार्थ्यांकरिता स्वतंत्र इष्टांक देण्यात आला होता. राज्यात शिधापत्रिकांच्या संगणकीकरणाची मोहिम राबविताना शिधापत्रिका संगणकीकृत करण्यात आल्यामुळे त्यानुसार लाभार्थ्यांची आकडेवारी विचारात घेऊन संदर्भाधीन दिनांक १३.१०.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये जिल्हानिहाय अद्ययावत इष्टांक देण्यात आला होता.

दिनांक १३.१०.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये दिनांक ३०.०९.२०१६ पर्यंतच्या शिधापत्रिकांचा समावेश करण्याबाबत सूचना देण्यात आल्या होत्या. सदर सूचनांच्या अनुषंगाने क्षेत्रिय कार्यालयांकडून दिनांक ३०.९.२०१६ रोजी कार्यरत असलेल्या शिधापत्रिकेच्या संख्येनुसार दिनांक ३.३.२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये जिल्हानिहाय सुधारित इष्टांक देण्यात आला. तद्नंतर दिनांक २१.५.२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये दिनांक ३.३.२०१७ च्या शासन निर्णयानुसार दिलेल्या इष्टांकाची पूर्तता करण्याकरिता दिनांक ३०.४.२०१८ पर्यंतच्या पात्र शिधापत्रिकाधारकांचा समावेश करण्याबाबत सर्व संबंधितांना सूचना देण्यात आल्या. त्यानुषंगाने दिनांक ३.३.२०१७ च्या शासन निर्णयानुसार दिलेल्या इष्टांकाची पूर्तता केल्यानंतर आवश्यक अतिरिक्त इष्टांक तसेच इष्टांक पूर्ततेअभावी समर्पित करावयाचा इष्टांक याबाबतची माहिती क्षेत्रीय कर्यालयांकडून मागविण्यात आली. त्यानुसार प्राप्त झालेल्या माहितीच्या अनुषंगाने राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ अंतर्गत जिल्हानिहाय इष्टांकात सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे:-

शासन निर्णय :-

संदर्भाधीन दिनांक ३ मार्च, २०१७ च्या शासन निर्णयासोबतचे परिशिष्ट याद्वारे रद्द करण्यात येत आहे.

अंत्योदय अन्न योजनेच्या शिधापत्रिकांची व प्राधान्य कुटुंबातील लाभार्थ्यांची निवड करण्याकरिता ग्रामीण व शहरी भागाकरिता सोबत जोडलेल्या विविरणपत्रामध्ये नमूद केलेल्या इष्टांकाच्या आकडेवारीनुसार लाभार्थ्यांची निवड करण्यात यावी. त्याकरिता पुढील कार्यपद्धतीचा अवलंब करावा:-

१) सर्वप्रथम अंत्योदय अन्न योजना शिधापत्रिकेच्या इष्टांकाची पुर्तता करण्यात यावी. सदर कार्यवाही करताना प्राधान्य कुटुंब लाभार्थ्यांमधील BPL (पिवळी) शिधापत्रिकाधारकांमधून लाभार्थ्यांची निवड करून अंत्योदय अन्न योजनेचा इष्टांक पूर्ण करण्यात यावा. तद्नंतर विहित उत्पन्नाच्या मर्यादेत प्राधान्य कुटुंबातील लाभार्थ्यांची निवड करण्यात यावी.

२) उत्पन्नाच्या विहित केलेल्या कमाल मर्यादेबाबत दि. १७.१२.२०१३, दि. १३.१०.२०१६, दि. ३.३.२०१७ व दि. २१.५.२०१८ च्या शासन निर्णयामधील व इतर सर्वसामान्य सूचनांनुसार कार्यवाही करावी.

३) राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ मध्ये समाविष्ट असलेल्या ज्या शिधापत्रिकाधारकांतील सर्व सदस्यांचे आधार सिडिंग झालेले नाही, त्यांचे आधार सिडिंग करण्याबाबत तात्काळ कार्यवाही करावी.

४) वेळोवेळी अपात्र शिधापत्रिका मोहीम राबवून आधार सिडिंगच्या आधारे सध्या लाभ घेत असलेल्या लाभार्थ्यांपैकी अपात्र, दुबार, स्थलांतरीत, मयत लाभार्थ्यांना प्राथम्याने वगळण्यात यावे.

५) प्रत्येक जिल्ह्याकरिता ग्रामीण व शहरी असा वेगवेगळा इष्टांक देण्यात आला असून त्याप्रमाणे स्वतंत्र इष्टांकपूर्ती अनिवार्य करणे आहे. सदर इष्टांकपूर्ती करताना ग्रामीण व शहरी भागांतील इष्टांकाची एकमेकांशी अदलाबदल/सरमिसळ करण्यात येणार नाही याबाबत दक्षता घ्यावी.

६) सदर इष्टांकपूर्ती दि. ३१.१२.२०१८ पर्यंत करण्यात यावी. उक्त कालावधीत इष्टांकपूर्ती न केल्यास अन्नधान्याच्या Online वाटपानुसार लाभार्थ्यांची संख्या गृहीत धरून शिल्लक इष्टांक समर्पित म्हणून ग्राह्य धरण्यात येईल व त्याचे इतर जिल्ह्यांसाठी वाटप करण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१८१११६१७३८१११७०६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Satish Shridhar Supe

Digitally signed by Satish Shridhar Supe
DN: c=IN, o=Government of Maharashtra, ou=Food and Civil Supply, postalCode=400032, st=Maharashtra, 2.5.4.20=f7773ccec10687b16ba0f2d3f7f9e6f87fe68f9b1b2cb5b73b75bab952ca0621, cn=Satish Shridhar Supe
Date: 2018.11.16 17:42:56 +05'30'

(स. श्री. सुपे)
शासनाचे सह सचिव

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव

२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा. मंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव
४. मा. राज्यमंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव
५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
७. सर्व विधान परिषद सदस्य व विधानसभा सदस्य.
८. सर्व मंत्रालयीन विभाग
९. सर्व विभागीय आयुक्त
१०. सर्व जिल्हाधिकारी
११. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा
१२. नियंत्रक, शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा, मुंबई.
१३. वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई
१४. सर्व उपायुक्त (पुरवठा)
१५. सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी
१६. सर्व अन्नधान्य वितरण अधिकारी
१७. सर्व अधिकारी (सचिव वगळून), अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
१८. सर्व कार्यासने, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
१९. सर्व खाजगी सचिव, मा. मंत्री कार्यालये, मंत्रालय, मुंबई.
२०. सर्व खाजगी सचिव, मा. राज्यमंत्री कार्यालये, मंत्रालय, मुंबई.
२१. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
२२. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, ग्रंथालय, ६वा मजला, विधानभवन, मुंबई
२३. सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.
२४. निवडनस्ती (कार्यासन नापु-२२).

शासन निर्णय क्र. असुका-२०१८/प्र. क्र. १३२/नापु-२२, दि. १६ नोव्हेंबर, २०१८ सोबतचे विवरणपत्र

अ.क्र.	जिल्हा	राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ अंतर्गत जिल्हानिहाय सुधारित इष्टांक					
		ग्रामीण		शहरी		एकूण	
		AAY शिधापत्रिका	PHH लाभार्थी	AAY शिधापत्रिका	PHH लाभार्थी	AAY शिधापत्रिका	PHH लाभार्थी
1	**A Region**	0	0	1811	838416	1811	838416
	D Region	0	0	498	1034489	498	1034489
	E Region	0	0	3047	2452478	3047	2452478
	F Region	2015	121973	11498	3008633	13513	3130606
	G Region	0	0	1980	1266925	1980	1266925
	MTRA Total	2015	121973	18834	8600941	20849	8722914
2	**Thane**	48166	533865	641	20704	48807	554569
3	**Palghar**	92975	905782	4927	574134	97902	1479916
4	**Raigad**	78805	1115900	2309	428214	81114	1544114
5	**Ratnagiri**	42668	928292	1401	121434	44069	1049726
6	**Sindhudurg**	23547	531307	1328	64172	24875	595479
7	**Nasik**	140745	2012855	40849	1030736	181594	3043591
8	**Dhule**	64917	914882	12264	233933	77181	1148815
9	**Jalgaon**	118072	1738322	19677	524733	137749	2263055
10	**Nandurbar**	99819	602702	6879	133367	106698	736069
11	**Ahmednagar**	84675	2460119	9297	361422	93972	2821541
12	**Pune Rural**	48400	2143041	5889	439241	54289	2582282
13	**Pune city**	0	0	9977	1439798	9977	1439798
14	**Solapur Rural**	47092	1580314	10010	101882	57102	1682196
15	**Solapur City**	0	0	6089	438266	6089	438266
16	**Kolhapur**	43142	1770031	11416	542859	54558	2312890
17	**Sangli**	21131	1452999	11511	299075	32642	1752074
18	**Satara**	28408	1479158	3263	179765	31671	1658923
19	**Aurangabad**	33446	1464805	37232	538014	70678	2002819
20	**Jalna**	39219	1102836	4957	166452	44176	1269288
21	**Nanded**	70418	1609361	11161	383727	81579	1993088
22	**Beed**	34626	1318189	7944	279117	42570	1597306
23	**Osmanabad**	35134	897438	4627	70939	39761	968377
24	**Parbhani**	33533	848600	12273	205472	45806	1054072
25	**Latur**	34969	1224775	7190	271217	42159	1495992
26	**Hingoli**	28832	679545	4188	83002	33020	762547
27	**Amravati**	108003	918123	14137	493493	122140	1411616
28	**Washim**	42970	640245	5336	100309	48306	740554
29	**Akola**	39229	686510	5827	370204	45056	1056714
30	**Buldana**	62397	1238110	4127	281478	66524	1519588
31	**Yavatmal**	108657	1265577	21999	142018	130656	1407595
32	**Nagpur Rural**	61345	916406	12492	315050	73837	1231456
33	**Nagpur City**	0	0	40356	1260631	40356	1260631
34	**Wardha**	39615	593478	5718	212819	45333	806297
35	**Bhandara**	57012	596196	7778	114796	64790	710992
36	**Gondia**	75892	567502	3092	110948	78984	678450
37	**Chandrapur**	110371	713272	25187	249170	135558	962442
38	**Gadchiroli**	89049	391780	3824	68209	92873	459989
Total		**2089294**	**37964290**	**416006**	**21251741**	**2505300**	**59216031**